MEMORANDUM

PROVINCIE :: UTRECHT

DATUM	05/18/20
AAN	Griffie
VAN	Gedeputeerde van Essen
DOORKIESNUMMER	--
ONDERWERP	Beantwoording vragen naar aanleiding van de informatieve sessie commissie Omgevingsvisie op 22 april jl. over het kader voor de regionale programmering van wonen en werken.

CU:

‘We zien woningbouw als een integrale opgave, dus inclusief groen en blauw, bereikbaarheid en voorzieningen, mogelijkheden voor functiemenging wonen-werken en de energie- opgave. Efficiënt ruimtegebruik is een uitgangspunt dat we zeker met de gemeenten zullen bespreken’.

‘Niet alle plannen kunnen 100 % voldoen aan alle ambities. Echter het resultaat per project moet wel in totaliteit goed zijn.’

‘In relatie met de andere ambities en de lokale omstandigheden is dit echter maatwerk per plan’.

Vraag 1. De bovenstaande citaten waren opgenomen in de presentatie van afgelopen woensdag over de regionale programmering wonen. Er is een spanningsveld tussen een integrale afweging en maatwerk (bijvoorbeeld bij kleine kernen). Onze kernvraag is: hoe wordt een integrale afweging gemaakt en hoe wordt gewogen of een project in zijn totaliteit 'goed' is?

Basis van de afweging is dat voldaan moet worden aan de voorwaarden zoals gesteld in de regels van de Omgevingsverordening. Maar ook dan zal er bij elk project sprake moeten zijn van maatwerk waarbij het project ook in samenhang met andere projecten/plannen in de regio wordt bezien. Daarbij vinden we het wel van belang dat er aan alle benoemde aspecten aandacht is besteed zodat een goede afweging kan worden gemaakt, ook in samenhang met andere projecten/plannen in de regio. In de verkennende gesprekken die nu plaatsvinden met gemeenten worden ook suggesties en instrumenten besproken die hierbij behulpzaam kunnen zijn, bijvoorbeeld een ‘spinnenweb’model dat inzichtelijk maakt hoe een plan scoort op de verschillende aspecten. Echter, niet alle plannen die in de regionale programmering worden opgenomen zullen al zo concreet zijn dat zij tegen een dergelijke meetlat kunnen worden aangehouden: zeker voor de (middel)lange termijn is er eerder sprake van ambities dan van concrete uitwerking. Ook zal niet alles op planniveau worden beoordeeld: bijvoorbeeld de 50% sociaal/middelduur willen we op regionaal niveau bezien. Daarom is ook monitoring (wat wordt er gerealiseerd) een belangrijk aspect. In het op te stellen Statenvoorstel Kader voor regionale programmering zullen we u een voorstel voorleggen.

Vraag 2. Hoe krijgen levensloopbestendig bouwen en huisvesting voor doelgroepen (mensen uit de maatschappelijke opvang etc.) een plek in de regionale programmering? Dit is meerdere keren bij infosessies en commissies ter sprake gekomen, en zou onderdeel worden van de gesprekken met gemeenten. Alleen als het al niet is opgenomen in deze presentatie, hoe kunnen we ervan uitgaan dat dit straks ook daadwerkelijk onderwerp van gesprek is?

In de sessie is besproken dat levensloopbestendig bouwen en bouwen voor c.q. huisvesting van specifieke doelgroepen primair een gemeentelijke verantwoordelijkheid is: zij hebben immers de verantwoordelijkheid voor wonen en zorg. Voor alle gemeenten zijn dit dan ook belangrijke onderwerpen. Deze onderwerpen zullen we, gezien het belang dat we ook als provincie hieraan geven, wel in de regionale gesprekken agenderen. Daarbij vragen we aan gemeenten hoe deze thema's in hun nieuwe plannen een plek krijgen, en als gemeenten aangeven dat zij hier in het kader van de regionale programmering, nu of bij een toekomstige bijstelling, afspraken willen maken, is dit uiteraard mogelijk.

VVD:
Sheet 17: Utrecht midden is dus de enige regio die (deels) in staat is in WLO hoog huisvesting te bieden. Hoe verhoudt zich dat tot de ambitie om ook de maakindustrie te accommoderen en de ambitie om de afstand wonen werken te verkleinen? De meeste werkenden in de maakindustrie wonen buiten de grote steden; Utrecht West en Foodvalley.
Het gepresenteerde staatje gaat uit van de huidige plancapaciteit voor bedrijventerreinen. In samenwerking met de (sub)regio/gemeenten willen we scherp krijgen: 1. In hoeverre efficiënter gebruik van bestaande terreinen ruimtewinst kan opleveren en 2. Welke extra ruimte er nodig is om het lokale en regionale bedrijfsleven te accommoderen. Op basis daarvan wordt bepaald hoeveel aanvullende plancapaciteit er nodig is. Ten slotte is het van belang om wonen en werken met elkaar in verband te brengen, zodat vermijdbare pendel wordt voorkomen.
Tijden de sessie vroeg ik of op grond van de huidige inventarisatie onder kleinere gemeenten het beeld ontstaat dat de binnenstedelijke voorraad aan bouwplannen binnen nu en 5 jaar hoogstwaarschijnlijk vol zal zijn. Op deze vraag heb ik niet echt een antwoord gekregen. Misschien kan dat alsnog?
Op grond van de huidige inventarisatie (planmonitor) kan dit in z'n algemeenheid niet worden geconcludeerd, maar voor een aantal gemeenten lijkt het inderdaad dat de binnenstedelijke mogelijkheden na 2025 'op' zijn. Hierbij passen echter wel een paar opmerkingen: ten eerste wordt voor veel plannen aangegeven dat die vòòr 2025 gerealiseerd worden, terwijl bekend is dat een deel van deze plannen zullen vertragen en dus pas later gerealiseerd worden. Ten tweede is onze ervaring dat er zich in de loop der tijd, ook in kleinere gemeenten, telkens weer nieuwe mogelijkheden aandienen voor binnenstedelijke ontwikkeling, doordat gebouwen of terreinen hun oorspronkelijke functie verliezen. Het is in die zin lastig om op langere termijn de binnenstedelijke mogelijkheden in te schatten. De planmonitor is in die zin een momentopname en het regionaal programma wordt daarom ook regelmatig (jaarlijks) geactualiseerd.

SGP:
Van mijn kant toch nog één opmerking: in het stuk las ik dat het eerste Regionale Programma niet compleet zal zijn i.v.m. tijdsdruk. Nu de minister tot uitstel heeft besloten is deze tijdsdruk van tafel, dus kan het stuk wel compleet zijn neem ik aan?
Hoewel de Omgevingswet is uitgesteld, willen we wel snel starten met de nieuwe werkwijze. Het geeft wel de mogelijkheid als het nodig is meer tijd te nemen voor een zorgvuldige totstandkoming en besluitvorming, maar wij zouden toch willen koersen op vaststelling van de regionale programma's eind 2020 - begin 2021. Bovendien was de nieuwe Omgevingswet en daarmee de inwerkingtreding van de Omgevingsvisie en -verordening per 1-1-2021 niet de enige reden dat er sprake is van een groeimodel: met name voor de langere termijn is voor sommige regio's nog nadere visievorming nodig, zie bijvoorbeeld het Ontwikkelbeeld voor de Regio Amersfoort. Voorts blijft het de bedoeling dat de regionale programma's 'adaptief' zijn, zodat, als (maatschappelijke) ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, bijstelling kan plaatsvinden en plannen voor de lange termijn steeds verder geconcretiseerd kunnen worden. Daarnaast heeft 'eenvoudig beginnen' als voordeel dat er ervaring wordt opgedaan met deze vorm van regionale samenwerking zodat een solide basis ontstaat, die langzamerhand steeds verder kan worden uitgebouwd. Ook kan het nu al starten met een 'groeimodel' bijdragen aan de versnelling van de woningbouw op de korte termijn.